

Нашитѣ ожидания не се изпълниха; Портата не рачи да отстѣпи прѣдъ единомушното желание на Европа и отхвърли протокола. Слѣдъ като изчерпихме по този начинъ всичкитѣ миролюбиви срѣдства, ние сме принудени отъ гордото упорство на Портата къмъ рѣшително дѣло. Чувството на справедливостъта, чувството на нашето достолюбіе ни налагатъ повелително тази постѣпка; чрѣзъ отказването си Портата ни принуди къмъ силата на орѣжието. Твърдѣ дълбоко убѣдени въ праведността на нашето дѣло и смирено уповающи се на Божията благодать и помощъ, извѣстяваме на нашитѣ вѣрноподаници, че часътъ, който ние прѣдвиждахме, когато произнесохме ония думи, на които отговори цѣла Русия съ най-голѣмото единомушие, сега е вече настаналъ. Ние изказахме намѣрението си да дѣйствуваме самостоятелно, щомъ като щѣхме да намѣриме това за необходимо и щомъ като това би го искала честъта на Русия. Днесъ, като призоваваме Божието Благословение върху храбритѣ наши войски, даваме имъ заповѣдь да минатъ турскитѣ граници.

Издадена въ Кишиневъ на 12/24 априлий 1877, въ 23-та година отъ нашето царуване.

Александъръ“.

Слѣдъ тоя исторически актъ, Ив. С. Аксаковъ, великиятъ славянски апостолъ, съ своята пламенна рѣчь въ Москва, между другото казваше:

„Не въ первый разъ воюеть Россія съ Турціей. Турція тотъ же врагъ Христа, какъ и прежде; тѣ же угнетенныя православныя населенія какъ и въ стари; въ чемъ же причииа настоящаго небыва-